

Plan, og der maa navnlig ydes en vis Støtte. Men jeg tør sige, at Københavns Kommune fremdeles har Villie til at skabe saa gode Forhold paa dette Omraade, som det er muligt med de Midler, vi raader over. Jeg glæder mig nu til, at de ærede Medlemmer, som har indrømmet, at Forholdene er skandaløse, vil være med til, at der ydes Støtte fra Statens Side, saaledes at vi kan komme i Gang og komme hurtigere frem med dette Arbejde, end det ellers vil kunne ske.

Siden det samlede Demokrati fik virkelig Indflydelse i Københavns Kommune, er der gjort et stort Arbejde for at skabe ikke blot en virkelig sund og god, men ogsaa en smuk By, en By af et saadant Udseende og en saadan Karakter, at vore Efterkommere ikke vil faa Anledning til at fremføre de Klager over os, som vi med god Grund kan fremføre over vore Forgængere. Jeg kunde have Lyst til at invitere det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen) og andre ærede Medlemmer, der maaske kunde have den samme Interesse derfor, med paa en Tur igennem København. Det vil da være let for mig at paa-vise, hvilken uhyre Forskel der er mellem Byens Bebyggelse paa den Tid, da Højre regerede her i København, og paa den Tid, da Demokratiet har haft Magten. Der kan næsten drages en ganske bestemt Grænse-linie mellem, hvor det gamle hører op og det nye begynder, hvor Bebyggelsen fra 60-erne, 70erne og 80erne, altsaa fra Højres Dage, støder sammen med Bebyggelsen i Demokratiets Tid. Paa Vesterbro og Nørrebro har man disse smalle og trøstesløse Gader, hvor Grundene er udlagte saaledes, at der er 2—3—4—5 Baggaarde, med daarlige Lejligheder, som er pakkulde af Folk, der er smalle og usle Gaarde, kort sagt: en Sammenstuvning af Mennesker, som er ganske uforsvarlig, og som man selv paa den Tid maatte være paa det rene med var ganske uforsvarlig. Der findes i den Bebyggelse ingen aabne Pladser, der betyder noget som et Lufthul for Byen. Men ser man paa den nyere Del af Byen, vil man se, at Grundene er udlagte saaledes, at der ikke kan være Tale om nogen Baghusbebyggelse, at der ikke kan rejses disse skrækkelige Baghus-Lejekaserner, som er noget af det mest trøstesløse, man kan tænke sig. Der er derimod store, lyse og luftige Gaarde, som kan være et Samlingssted for Beboerne. Det er ofte meget store Gaarde; jeg maa maaske være saa ubeskeden at nævne et Byggeforetagende, som jeg selv staar i Spidsen for, hvor vi

blandt andet har udlagt en Gaard paa 1½ Td. Land med Haver og Legepladser og alt, hvad Nutiden kan kræve af den Slags Ting. Se, det er en Bebyggelse, som vore Efterkommere ikke vil faa Lejlighed til at klage over, for den vil staa sin Prøve og staa ved sit Værd igennem lange Tider. Det er ikke saadanne Huler og Huller som dem, der blev bygget i Højres Tid. Lad mig ogsaa henvise til, at vi har udlagt flere store Pladser, saaledes at der er Lys og Luft ogsaa imellem Gaderne. Jeg nævner Eng-haveplads f. Eks. Jeg vil ligeledes i denne Forbindelse nævne Fælledparken. Da Demokratiet traadte til i Københavns Kommunalbestyrelse, fandt vi Planer liggende til Fælledens Udstykning til Byggegrunde og Gader, saaledes at der paa ny kunde være skabt en Stenørken paa samme Maade som i Vesterbros og Nørrebros Sidegader. Alt dette kasserede vi og udlagde hele dette store Areal til en pragtfuld Park, som jeg tror, man vil faa Lejlighed til at glæde sig over, og som sikkert vil blive en af de største og smukkeste Parker i Norden.

Jeg vilde gerne have udviklet alt dette mere udførligt, men af Hensyn til den fremrykkede Tid har jeg gjort det saa kort som muligt. Jeg vil dog føje til, at naar der ikke er gjort endnu mere fra Københavns Kommunes Side for at raade Bod paa de daarlige Forhold, er det, fordi Kommunen har savnet Midler dertil. København har været mere begrænset i sin Økonomi end nogen anden By i Danmark. Vi havde ikke den samme Ret til at forøge vore Indtægter, som andre Byer havde. Vi var begrænsede i vor Skatteudskrivning; Lovgivningsmagten havde fastsat en meget lav Skatteprocent, som vi ikke maatte overskride, og det var derfor ikke muligt at skaffe Midler til den Slags Ting i større Udstrækning, end sket er. Det kneb nok med at faa Indtægterne til at slaa til til de aldeles nødvendige løbende Udgifter, og ofte viste vore Budgetter og Regnskaber et ret betydeligt Underskud, saa vi maatte optage Laan og bruge af vor Formue for overhovedet at kunne føre Kommunens daglige Husholdning. Der er jo Grænser for, hvor store Laan man kan gøre, og hvor mange Penge man kan bruge til en saadan Ombygning af Byen, naar man ikke har Lov til at forøge sine Indtægter paa samme Maade som andre.

Jeg har med disse faa Ord villet tilbagevise Beskyldningen mod Socialdemokratiet for, at vi har gjort os skyldige i Forsømmelse overfor Byen. Hvad der er gjort, skyldes i Virkeligheden vor Agitation og den Indflydelse, vi har faaet; men